

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/18-21

T.C.
ADANA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
18. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/3819

Karar No. 2025/840

Tarihi: 12.06.2025

●TEKNOLOJİ ŞİRKETİ OLAN GETİR
TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN UYGULAMA
İLE SATIŞ FAALİYETİNİN YÜRÜTÜLMESİ
●DAĞITIM İŞİNİ MOTORKURYELERLE
YAPAN İŞVERENİN ALT İŞVEREN
KONUMUNDA OLDUĞU
●ASIL İŞVEREN KONUMUNDA OLAN
GETİR ŞİRKETİNİN MÜTESELSİL
SORUMLULUĞUNUN BULUNDUĞU

ÖZETİ Mahkemece davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. ile diğer davalı Dinçer Lojistik A.Ş. arasında asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunmadığı gerekçesiyle davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. yönünden pasif husumet yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş ise de; bir teknoloji şirketi olan Getir tarafından geliştirilen uygulama üzerinden belirlenen ürün ve hizmetlerin satışı işinin yapıldığı, asıl işin Getir tarafından temin edilen ve uygulama üzerinde belirtilen mal ve hizmetlerin satış işi olduğu, uygulama üzerinden yapılan bu satış işlemi sonucunda mal ve hizmetlerin dağıtım işinin ise dağıtıcı olarak adlandırılan ve aralarında sözleşme kurulan davalı Dinçer Lojistik gibi dağıtıcılar vasıtasıyla yapıldığı, dağıtım işinin mal ve hizmet satışı işine göre yardımcı iş mahiyetinde olduğu ve bu

yardımcı işin tamamen Getir'in geliştirdiği uygulama üzerinde bulunan dağıtıcı paneli ve depo paneli kullanılarak dağıtıcı tarafından yerine getirildiği, uygulama üzerinden alınan siparişlerin dağıtım deposunda hazırlanıp motokuryeler vasıtasıyla müşterilere ulaştırıldığı, ulaştırılan ve dağıtıcının dağıtımını yaptığı dağıtım deposunda bulunan tüm ürünlerin Getir'e ait olduğu, davalı Getir'in asıl işveren, davalı dağıtıcı şirketin ise alt işveren olduğu, bu nedenle işçilik alacaklarından her iki davalının müteselsilen sorumlu olduğu anlaşılmalı; ilk derece mahkemesinin davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. yönünden husumet yokluğu nedeniyle usulden ret kararının hatalı olduğu anlaşılmalıdır. Davacı tarafın bu yöndeki istinafinin yerinde olduğu anlaşılmalıdır. (Aynı yöndeki Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesinin 7. Hukuk Dairesinin2024/1148 Esas-2024/911 Karar sayılı ilamı, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesinin 25. Hukuk Dairesinin2024/1479Esas- 2024/1955Karar sayılı ilamı)

İlk derece mahkemesince verilen karara karşı istinaf başvurusu üzerine dosya Dairemize gönderilmekle incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVACININ İSTEMİNİN ÖZETİ

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin davalı işyerinde20/09/2021 tarihinde işe başladığını, iş akdinin 28/09/2023 tarihinde işverence iş akdinin sonlandırıldığını, yapılan feshin haksız olduğunu bu nedenle feshin geçersizliğine davacının işe iadesine karar verilmesini, İş kanununun 21. maddesi gereğince tazminatların hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

DAVALININ CEVABININ ÖZETİ

Davalı Dinçer Lojistik Anonim Şirketi vekili cevap dilekçesinde özetle; iş akdinin müvekkili işyerinde küçülmeye gidilmesi nedeniyle feshedildiğini beyanla davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Getir Perakende Lojistik Anonim Şirketi vekili cevap dilekçesinde özetle; davacı tarafından her ne kadar dava Adana 11. İş Mahkemesinde açılmışsa da, müvekkil Şirket merkezi "Etiler Mah. Tanburi Ali Efendi Sok. Maya Residence Sitesi Blok No:13/334 Beşiktaş-İstanbul" adresinde bulunmadığını, 6100 sayılı

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 6. maddesi gereğince yetkili mahkeme "davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesi" olarak belirtildiğini, nitekim, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 6. maddesi gereğince de yetkili mahkemenin davalı gerçek veya tüzel kişinin yerleşim yeri mahkemesi olduğu belirtildiğini, hal böyleyken, Adana İş Mahkemelerinin huzurdaki dava bakımından yetkisiz olduğunun açık olduğunu, bu kapsamda davanın davalının yerleşim yeri mahkemesi olan İstanbul İş Mahkemelerinde açılması gerekirken sayın mahkeme nezdinde açılması davanın usulden reddini gerektiğini, davanın müvekkil şirket yönünden husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiği ve talep edildiğini, müvekkil şirket ile diğer davalı dinçer lojistik arasında alt işveren-asıl işveren ilişkisi de bulunmamakta olup, davacının iddia ve taleplerinin muhatabının müvekkil şirket olamayacağı bu yönüyle de açıkça orta olduğunu, davacının dava konusu iddia ve taleplerinin muhatabı müvekkil şirket olmadığından huzurdaki davanın Müvekkil Şirket yönünden husumet itirazları doğrultusunda usulden reddine ve her halükârda esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

İlk derece mahkemesi tarafından; "...I-DAVALI GETİR PERAKENDE LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ YÖNÜNDEN PASİF HUSUMET YOKLUĞU NEDENİYLE DAVANIN USULDEN REDDİNE,

II-DAVANIN DAVALI DİNÇER LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ YÖNÜNDEN KABULÜ İLE,

1-Davalı tarafından yapılan feshin GEÇERSİZLİĞİNE ve davacının İŞE İADESİNE,

2-Davacının kararın kesinleşmesinden itibaren yasal süre içerisinde işe başlamak üzere işverene başvurması sonucunda işverence işe başlatılmadığı takdirde davacının kıdemi ve fesih sebebi göz önünde bulundurularak taktiren 4 aylık brüt ücreti tutarı karşılığı ödenmesi gereken tazminat miktarının brüt 65.410,80 TL olarak BELİRLENMESİNE,

3-Davacının süresi içerisinde işverene başvurması halinde Mahkeme kararının kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre içinde en çok 4 aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakların toplamı olan net 53.184,04 TL'nin davalıdan tahsili gerektiğinin TESPİTİNE,

4-Davacının süresinde işe başlatılması durumunda varsa bu alacaktan peşin ödenen kıdem ve ihbar tazminatının mahsubuna," karar verilmiştir.

İSTİNAF NEDENLERİ

Davacı vekili katılma yoluyla verdiği istinaf dilekçesinde özetle; yerel mahkemenin feshin geçersizliği ve müvekkilin işe iadesine yönelik tespit ve kararına bir itirazlarının bulunmadığını, ancak yerel mahkemenin davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. yönünden pasif husumet yokluğundan davanın reddi kararına katılmalarının mümkün olmadığını, yerel mahkeme kararında davacının çalıştığı iş yerinde davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. şirketinin de çalışanları olduğu ve

davacının Dinçer Lojistik A.Ş. Çalışanlarından emir ve talimat olarak çalıştığı her iki şirket arasında alt işveren üst işveren ilişkisi bulunmadığını şeklinde tespiti yer verildiğini, ancak tanık beyanlarından davalı iş yerinde sadece davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. Şirketinin işinin yapıldığı çalışanların arasında piramidin en üstüne bakıldığında Getir Perakende Lojistik A.Ş. 'nin yetkililerinden aldıkları emir ve talimatlara göre hareket ettikleri kendi inisiyatiflerinin olmadığını, emir ve talimat denetimi adına da daimi olarak Getir Perakende Lojistik A.Ş. Şirketinin yetkililerinin davalı iş yerinde personelle birlikte çalışmasını sürdürdüğünün açık olduğunu, bu tespitlere rağmen davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. Yönünden davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunu beyanla ilk derece mahkeme kararı kaldırılarak davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. yönünden de davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Dinçer Lojistik Anonim Şirketi vekili istinaf dilekçesinde özetle; davacı, müvekkil şirkete ait iş yerinde, 20.09.2021 tarihinden 27.09.2023 tarihine kadar "*stok takip elemanı*" olarak çalıştığını, davalı şirket, pandemi, ülke ekonomisinde yaşanan ekonomideki kötü gidiş ve giderek azalan iş hacmi nedeniyle yeni bir strateji geliştirmek zorunda kaldığını, bu strateji gereğince, davalı şirkette iş gücü fazlalığı oluştuğunu, bu dönemde de, davacının performansının yeterli olmaması ve kendisinden beklenen verimin alınmaması sebebiyle, davacının iş akdiş Kanununun 17ve 18. maddeleri uyarınca kıdem ve ihbar tazminatları ödenerek, yazılı olarak feshedildiğini, davacının iş akdi feshedilmeden önce, müvekkil şirket tarafından feshin son çare olması ilkesi gereğince, davacının başka birimlerde çalıştırılmasının değerlendirildiğini, uu anlamda, müvekkil şirket, davacıya depo personeli olarak çalışmasını teklif etmiş ancak davacı, müvekkil şirketin bu teklifini kabul etmediğini, davalı tanıklarının açık anlatımları ile, "*bana haklarımı verin, işten çıkartın* " dendiğini, Yargılama sırasında bu husus tanık anlatımları ile ortaya çıkmış olmasına rağmen yerel mahkemenin feshin son çare olması ilkesi göz ardı edildiği şeklinde kanaat belirtmiş olmasının doğru olmadığını, yerel mahkeme tarafından yargılama sırasında alınan hatalı bilirkişi raporu hükme esas alınarak hukuka ve yasalara aykırı karar verildiğini beyanla ilk derece mahkeme kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE

Dairemizce istinaf incelemesi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 355'inci maddesi gereğince istinaf sebepleri ile bağlı olarak ve kamu düzenine aykırılık hususları da gözetilerek yapılmıştır.

Dava, işe iade istemine ilişkindir.

Taraflar arasında belirsiz süreli iş sözleşmesi olduğu, davacının iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayan işveren vekili konumunun bulunmadığı ve davalı şirkette çalışan işçinin kıdeminin 6 aydan fazla olduğu anlaşılmıştır.

İş sözleşmesinin 27.09.2023 tarihinde feshedildiği, davacı işçi tarafının işe iade talebiyle yasal bir aylık süre içerisinde 10.10.2023 tarihinde arabuluculuğa başvurduğu

ve arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varılmaması nedeniyle son tutanağın düzenlendiği tarih 23.10.2023 tarihinden itibaren iki haftalık süre içerisinde 02.11.2023 tarihinde yetkili ve görevli mahkemede işe iade davası açıldığı belirlenmiştir.

Taraflar arasında, iş sözleşmesinin feshinin geçerli nedene dayanıp dayanmadığı ve husumet noktasında uyumsuzluk vardır.

Somut olayda; Davacının davalı Dinçer Lojistik A.Ş. nezdinde Koli kontrol elemanı olarak 20.09.2021- 26.09.2023 tarihleri arasında çalıştığı, davacının iş akdinin, davalı işveren tarafından 4857 sayılı İş Kanununun 17 ve 18. Maddeleri uyarınca işyerinden kaynaklanan nedenlerle geçerli nedenle feshedildiği ve işten ayrılış kodunun kuruma04 (belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı sebep bildirilmeden feshi)olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

Feshin işletme işyeri ve işin gereklerinden kaynaklanan nedenlerle yapıldığı ileri sürüldüğünde bu konuda işverenin işletmesel kararı aranmalı, işgörmeye ediminde ifayı engelleyen, bir başka anlatımla istihdamı engelleyen durum araştırılmalı, işletmesel karar ile istihdam fazlalığının meydana gelip gelmediği, işverenin bu kararı tutarlı şekilde uygulayıp uygulamadığı (tutarlılık denetimi), işverenin fesihte keyfi davranıp davranmadığı (keyfilik denetimi) ve işletmesel karar sonucu feshin kaçınılmaz olup olmadığı (ölçülülük denetimi feshin son çare olması ilkesi) açıklığa kavuşturulmalıdır.

İşletmesel kararın amacı ve içeriğini belirlemede özgür olan işveren, işletmesel kararı uygulamak için aldığı tedbirin feshi gerekli kıldığını ve feshin geçerli nedenini oluşturduğunu kanıtlamalıdır. İşletmesel kararın amacı ve içeriğini serbestçe belirleyen işveren geçerli neden teşkil eden ve ayrıca istihdam fazlası doğuran tedbire ilişkin kararı sürekli ve kalıcı şekilde uygulamalıdır. İş sözleşmesinin feshiyle takip edilen amaca uygun daha hafif somut belirli tedbirlerin mevcut olup olmadığı değerlendirilmelidir. Feshin kaçınılmazlığı ekonomik açıdan değil teknik denetim kapsamında bu kararın hukuka uygun olup olmadığı ve işçinin çalışma olanağını ortadan kaldırıp kaldırmadığı yönünde kısaca feshin son çare olması ilkesi çerçevesinde yapılmalıdır.

İş ilişkisinde işletmesel kararlar iş sözleşmesini fesheden işveren, Medeni Kanununun 2 nci maddesi uyarınca, yönetim yetkisi kapsamındaki bu hakkını kullanırken keyfi davranmamalı, işletmesel karar dürüstlük kuralına uygun olarak alınmalı ve bu hak kötüye kullanılmamalıdır. İşverenin keyfi davrandığını ispat yükü işçiye aittir...”(Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin 23.01.2017 tarih, 2017/793 Esas, 2017/651 Karar sayılı ilamı)

İş Kanunu'nun 20/2 maddesine göre, iş sözleşmesinin geçerli nedenle feshedildiğini davalı işveren ispat edecektir. Bu kapsamda; İşveren, önce feshin şekil şartlarına uygun yapıldığını kanıtlayacaktır. Şeklen geçerlilik şartları tespit edildikten sonra içerik yönünden feshin geçerli ya da haklı olduğunun tespiti gereklidir.

Somut olayda; İspat yükü üzerinde olan davalı işverenin aldığı işletmesel kararın tutarlılık ve ölçülülük ilkeleri ihlal edilmeden eksiksiz bir şekilde uygulandığının ve davacının iş akdinin feshinin önlenmesi ve feshin son çare olması ilkelerine uygun davranıldığının ispatlanamadığı, anlaşılma, ilk derece mahkemesinin hükmü kanuna ve olaya uygun olduğu görülmüştür. Davalı tarafın bu yönleri ilişkin istinaf nedenlerinin yerinde olmadığı görülmüştür.

Davacının iş akdinin feshinden sonra başka bir yerde çalışmasının olup olmaması çalışma özgürlüğü kapsamında olup davanın konusu değildir. Davalı vekilinin bu yönleri amaçlayan istinaf talebi yerinde değildir.

Ancak;

Mahkemece davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. ile diğer davalı Dinçer Lojistik A.Ş. arasında asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunmadığı gerekçesiyle davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. yönünden pasif husumet yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş ise de; bir teknoloji şirketi olan Getir tarafından geliştirilen uygulama üzerinden belirlenen ürün ve hizmetlerin satışı işinin yapıldığı, asıl işin Getir tarafından temin edilen ve uygulama üzerinde belirtilen mal ve hizmetlerin satış işi olduğu, uygulama üzerinden yapılan bu satış işlemi sonucunda mal ve hizmetlerin dağıtım işinin ise dağıtıcı olarak adlandırılan ve aralarında sözleşme kurulan davalı Dinçer Lojistik gibi dağıtıcılar vasıtasıyla yapıldığı, dağıtım işinin mal ve hizmet satışı işine göre yardımcı iş mahiyetinde olduğu ve bu yardımcı işin tamamen Getir'in geliştirdiği uygulama üzerinde bulunan dağıtıcı paneli ve depo paneli kullanılarak dağıtıcı tarafından yerine getirildiği, uygulama üzerinden alınan siparişlerin dağıtım deposunda hazırlanıp motokuryeler vasıtasıyla müşterilere ulaştırıldığı, ulaştırılan ve dağıtıcının dağıtımını yaptığı dağıtım deposunda bulunan tüm ürünlerin Getir'e ait olduğu, davalı Getir'in asıl işveren, davalı dağıtıcı şirketin ise alt işveren olduğu, bu nedenle işçilik alacaklarından her iki davalının müteselsilen sorumlu olduğu anlaşılma; ilk derece mahkemesinin davalı Getir Perakende Lojistik A.Ş. yönünden husumet yokluğu nedeniyle usulden ret kararının hatalı olduğu anlaşılma. Davacı tarafın bu yöndeki istinafının yerinde olduğu anlaşılma. (Aynı yöndeki Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesinin 7. Hukuk Dairesinin2024/1148 Esas-2024/911 Karar sayılı ilamı, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesinin 25. Hukuk Dairesinin2024/1479Esas- 2024/1955Karar sayılı ilamı)

Kabule göre de;

Yasa gereği işçi alacak ve tazminatların brüt olarak belirlenmesi gerektiği, buna göre hükümde işe başlatmama tazminatının brüt, boşta geçen süre ücretinin net olarak belirlenmesi hatalı olup, dairemizce kurulan hükümde bu husus gözetilmiştir.

Hükmün 4. Maddesinde "Davacının süresinde işe başlatılması durumunda varsa bu alacaktan peşin ödenen kıdem ve ihbar tazminatının mahsubuna" şeklinde hüküm kurulmuş olması dahatalıdır. Dairemizce hüküm kurulurken bu husus

düzeltilmiştir.

Dosya kapsamı, mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında davalı Dinçer Lojistik A.Ş. vekilinin istinaf taleplerini 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1.b.1 maddesi gereğince esastan reddine, davacının istinaf talebinin kabulü ile yukarıda belirtildiği üzere kararın bu yönüyle kaldırılması gerekmekte olup bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, ilk derece mahkemesi kararının HMK. 353/1-b.2 maddesi uyarınca ortadan kaldırılmasına ilk derece mahkemesi hükmü yerine geçmek üzere; yeniden hüküm kurulmasına karar verilerek aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle:

1-Davalı Dinçer Lojistik A.Ş.'nin istinaf başvurusunun HMK'nin 353/1-b-1 maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE,

a- Alınması gerekli 615,40 TL karar ve ilam harcından peşin alınan427,60 TL'nin mahsubu ile bakiye 187,80 TL harcın bu davalıdan tahsil ile hazineye irat kaydına,

b-İstinaf yargılama giderlerinin bu davalı üzerinde bırakılmasına, kullanılmayan istinaf gider avanslarının ilgiliye iadesine,

2-Davacının istinaf başvurusunun KABULÜ ile, HMK 353/1-b-2 maddeleri gereği ilk derece mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA ve ilk derece mahkemesi kararı tamamen ortadan kalkmakla,ilk derece mahkemesi kararı yerine,

a) Davanın KABULÜ ile; davalı işverence yapılan feshin geçersizliğinin tespiti ile davacının davalı Dinçer Lojistik Anonim Şirketindeki İŞE İADESİNE,

b)Davacının yasal süre içinde başvurusuna rağmen davalı işverence süresi içinde işe başlatılmaması halinde kıdemi, fesih nedeni dikkate alınarak 4 aylık brüt ücret tutarında belirlenen 65.410,80 TL Brüt İşe Başlatmama Tazminatının, davalılar tarafından müştereken ve müteselsilen ödenmesi gerektiğinin tespitine,

c)-Davacı işçinin işe iadesi için işverene süresi içinde müracaat halinde hak kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar en çok 4 aya kadar ücret ve diğer haklarının karşılığı olan 76.809,60 TL Brüt Boşta Geçen Süre Ücret alacağıının, davalılar tarafından müştereken ve müteselsilen ödenmesi gerektiğinin tespitine,

d-Alınması gerekli 615,40 TL harçtan peşin alınan 269,85 TL'nin mahsubu ile bakiye 345,55 TL harcın davalılar tarafından müştereken ve müteselsilen alınarak hazineye irat kaydına,

e) Arabulucu ücreti olan 1.680,00 TL'nin davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak HAZİNEYE İRAD KAYDINA,

f)Davacı tarafından yargılama sırasında yatırılan başvuru harcı ve peşin harç olmak üzere toplam 539,70 harcın davalılardan müştereken ve müteselsile alınarak davacıya verilmesine,

g) Davacının yargılamada yaptığı toplam 673,75 TL yargılama giderinin davalılardan müştereken ve müteselsile alınarak davacıya verilmesine,

g)Davalılar tarafından yapılan yargılama giderlerinin üzerlerinde bırakılmasına,

h)Davacı kendisini vekille temsil ettirdiğinden hüküm tarihinde yürürlükte bulunan tarife gereğince hesaplanan 30.000,00-TL vekalet ücretinin davalılardan müştereken ve müteselsile alınarak davacıya verilmesine,

ı) Tarafların yatırdığı gider avansından artan kısmın yatırana iadesine,
3-İstinaf incelemesi yönünden;

a)Davacı tarafından peşin yatırılan istinaf karar harcının istek halinde davacıya iadesine,

b-Davacı tarafından yapılan 1.169,40 TL istinaf kanun yoluna başvurma harcının davalılardan müştereken ve müteselsile alınarak davacıya verilmesine,

c-İstinaf incelemesi sırasında duruşma açılmadığından vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

d-HMK 359. maddesinin 4. fıkrası gereği kararın tebliği ile HMK 302 maddesinin 5. fıkrası gereği harç tahsil müzekkeresi yazılması işlemlerinin ilk derece mahkemesi tarafından yapılmasına,

e-İstinaf gider avansından arta kalanın yatıran tarafa iadesine,

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 8/a maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 20/3 maddesi uyarınca mahiyeti itibariyle KESİN olmak üzere 12.06.2025 tarihinde oybirliği ile karar verildi.